

România a înregistrat cel mai mare deficit de încasare a TVA din UE în 2022, 30,6%; tendința de scădere (analiza)

România a înregistrat în 2022 cel mai mare deficit de încasare a TVA din Uniunea Europeană (UE), pierzând 30,6% din veniturile aferente acestei taxe, dar acest procent este cu 4,2% mai mic față de 2021, conform unei analize realizate de o companie de consultanță fiscală.

La finalul anului 2024, Comisia Europeană a publicat raportul privind deficitul de încasare a TVA (VAT Gap) pentru anul 2022. La nivelul UE, gradul de colectare a scăzut cu aproximativ 0,4%, deficitul crescând de la 6,6% în 2021 la 7% în 2022, se arată într-un comunicat transmis de Forvis Mazars.

Veniturile încasate din TVA au crescut în 2022 cu aproximativ 109 miliarde de euro comparativ cu 2021, iar acest avans se datorează, în mare parte, relaxării restricțiilor impuse în timpul pandemiei COVID-19. Companiile, în special cele din sectoarele puternic afectate, precum ospitalitatea și serviciile, și-au reluat activitatea în condiții normale, ceea ce a dus la o creștere a veniturilor din TVA pentru statele membre.

Potrivit consultanților, cele mai mici deficite de încasare a TVA în 2022 au fost înregistrate în Cipru (-0,7%), Portugalia (1,3%) și Irlanda (1,6%). La polul opus, cele mai mari deficite au fost observate în Slovacia (14,6%), Malta (25,9%) și România (30,6%). Din punct de vedere al valorii nominale a deficitului de încasare a TVA (VAT Gap), Italia conduce clasamentul cu 16,3 miliarde de euro, urmată de Germania (12,9 miliarde de euro) și Franța (12,8 miliarde de euro). Cele mai mici deficite nominale de TVA au fost înregistrate în Cipru (-18 milioane de euro), Estonia (152 milioane de euro) și Luxemburg (184 milioane de euro).

"În 2022, România a continuat să conducă clasamentul UE privind decalajul de încasare a TVA din punct de vedere procentual, în ciuda unei scăderi de 4,2% față de anul anterior. Țara pierde în continuare aproximativ o treime din TVA care ar trebui colectată, iar în 2022, valoarea nominală a acestor pierderi a depășit pragul de 8 miliarde de euro. După 10 ani consecutivi în care deficitul de încasare a TVA a depășit 30%, România intra pentru prima oară pe un trend descendent, marcând o scădere semnificativă a acestuia. Reamintim faptul că Planul National de Redresare și Reziliență (PNRR) include un pachet de măsuri prin care Ministerul Finanțelor și-a asumat cea mai amplă reformă a administrației fiscale, bazată pe digitalizare. Obiectivul este reducerea deficitului de colectare a TVA cu 5 puncte procentuale până în 2026, comparativ cu 2019, când acesta era de 34,7%. Astfel, România ar trebui să ajungă la un deficit de colectare de 29% în 2026", a menționat Bianca Vlad, Tax Partner, Forvis Mazars în România, citată în comunicat.

Consultanții companiei consideră, însă, că, momentan, această scădere nu poate fi atribuită în totalitate măsurilor de digitalizare fiscală adoptate de autoritățile române. Totuși, având în vedere angajamentul ferm al ANAF și al Ministerului de Finanțe de a reduce considerabil deficitul de încasare și calendarul de implementare al acestor măsuri, aceștia precizează că este de așteptat ca rezultatele să fie reflectate în raportul VAT Gap care va fi publicat anul viitor, pentru anul 2023. În acel raport, vor fi vizibile efectele implementării sistemelor RO e-Factura și RO e-Transport, precum și ale raportării SAF-T, susțin reprezentanții companiei citate.

ANAF și Ministerul Finanțelor au continuat procesul de reducere a deficitului de colectare a TVA, prin conturarea bazei legale care a permis instituirea sistemelor de digitalizare fiscală. În cazul sistemului RO e-Factura, acesta a fost extins începând cu 2025 și pentru relația B2C, în timp ce pentru relația B2B a fost obținută o derogare specială din partea Comisiei Europene, iar la acest moment facturarea între persoane impozabile stabilite în România se desfășoară exclusiv prin sistemul RO e-Factura. Mai mult, în sistemul RO e-Transport trebuie acum raportate și transporturile rutiere internaționale de bunuri, iar SAF-T a fost extins pentru toate categoriile de

contribuabili, inclusiv pentru cei nerezidenti, pentru care obligatia de raportare a intrat în vigoare în acest an.

"RO e-TVA este cea mai noua masura de digitalizare implementata începând cu 1 august 2024 de catre ANAF si Ministerul Finantelor, menita sa completeze sistemele deja existente si sa reduca si mai mult deficitul de colectare a TVA. În acest sens, contribuabilii vor primi un decont de TVA precompletat de catre administratia fiscala, cu informatiile declarate în RO e-Factura, RO e-Transport, SAF-T etc., iar diferentele sesizate între decontul depus de contribuabil si decontul e-TVA vor trebui justificate", a mentionat Iosif Coman, Tax Senior Consultant, Forvis Mazars în România.

În România, compania are o experienta de 30 de ani în audit, consultanta fiscala si financiara, outsourcing si sustenabilitate. Echipa locala cuprinde peste 370 de profesionisti.